

de Boer
STAF BEVELHEBBER NEDERLANDSCHE STRIJDKRACHTEN
CENTRAAL BUREAU MILITAIRE OPLEIDING

ONTWERP-VOORSCHRIFT
VOOR DEN
2-INCH MORTIER

No. 1506

AANSCHRIJVING BEVELHEBBER NEDERLANDSCHE STRIJDKRACHTEN d.d. 11 AUG. 1945

STAF BEVELHEBBER
NEDERLANDSCHE STRIJDKRACHTEN
CENTRAAL BUREAU MILITAIRE OPLEIDING

ONTWERP-VOORSCHRIFT
VOOR DEN 2-INCH MORTIER

No. 1506

AANSCHRIJVING BEVELHEBBER NEDERLANDSCHE STRIJDKRACHTEN
DD. 11 AUGUSTUS 1945

STAF BEVELHEBBER
NEDERLANDSCHE STRIJDKRACHTEN
CENTRAAL BUREAU MILITAIRE OPLEIDING

ONTWERP-VOORSCHRIFT
VOOR DEN 2-INCH MORTIER

STAF BEVELHEBBER NEDERLANDSCHE STRIJDKRACHTEN

DE BEVELHEBBER
NEDERLANDSCHE STRIJDKRACHTEN

heeft goedgevonden vast te stellen het bij deze
beschikking behorende Ontwerp-voorschrift

„2-INCH MORTIER.”

Te Velde, 11 Augustus 1945

Voor den Bevelhebber Nederlandsche Strijdkrachten,
De Chef Staf,

P. L. G. DOORMAN

INHOUD

	Blz.
ALGEMEEN	5
LES 1	
Onderhoud van den mortier en beschrijving van de granaten	7
LES 2	
Gebruik van den mortier in het terrein	12
LES 3	
Rook	19
Oefenen met scherpe rookgranaten	22
Oefenen met scherpe brisantgranaten	22
VAARDIGHEIDSPROEVEN	24

ALGEMEEN

1. Doel

Het doel van de wapeninstructie is een ieder door doelmatig tactisch gebruik van zijn wapen te leeren den vijand te doden. De instructeur moet dit steeds voor oogen heuden.

2. Gegevens

Lengte mortier (opgevouwen): 760 mm.

Hoogte mortier (opgevouwen): 183 mm.

Breedte mortier (opgevouwen): 156 mm.

Gewicht (met kijkervizier No. 3): 10,7 kg.

Gewicht brisantgranaat: 1,1 kg.

Gewicht rookgranaat: 0,9 kg.

Gewicht lichtgranaat: 0,49 kg.

Gewicht zwaargraat: 0,54 kg.

Schaalverdeling vizier No. 3: van 110 t/m 500 yards (90—450 m)

zoowel voor groote als kleine hoogte.

Schaalverdeling kijkervizier: idem.

In reserve bij het wapen:

1 slagpin;

1 slagveer;

1 slagpinterugbrengveer;

1 loopborgveer;

1 afvuurnokveer.

3. De 2-inch mortier is een krombaan-vuurwapen van de infanterie tegen doelen, waartegen vlakbaan-vuurwapenen van de infanterie onmachtig zijn.

Met rookgranaten kan een rookgordijn gelegd worden, dat de bewegingen van eigen troepen aan vijandelijke waarneming onttrekt.

Door het geringe gewicht kan het wapen de tirailleursectie in elk terrein volgen.

4. Door het gewicht kan men in het gevecht slechts een beperkt aantal granaten meedragen. Daarom is spaarzaam gebruik voorgeschreven, en alleen wanneer het in het opgemaakte plan is vastgesteld.

5. Met den mortier kan worden geschoten met *groote* en met *kleine* hoogte. In het eerste geval treft het projectiel onder een zeer grooten invalshoek, in het tweede geval is deze hoek aanzienlijk kleiner.

Bij schieten met groote hoogte moet men rekening houden met richting en kracht van den wind; bij schieten met kleine

hoogte is de invloed van den wind veel minder, omdat de baan van de granaat dan vlakker is. In beide gevallen bedraagt de dracht 90—450 meter.

De grootste vuursnelheid, met nog nauwkeurig gericht vuur, bedraagt 7 à 8 schoten per minuut.

6. Tijdens den naderingsmarsch en in het gevecht wordt de mortier over den schouder gedragen, waarbij de loop een hoek van 90° maakt met de grondplaat en in dezen stand is vastgezet (fig. 9).
7. De schutter is te allen tijde verantwoordelijk voor de veiligheid van eigen troepen; daarentegen moeten alle troepen worden geoefend om het vuur van den mortier niet onnoodig te belemmeren.
8. De bediening van den mortier bestaat uit 3 man, t.w.: stukscommandant, schutter (No. 1) en helper (No. 2). Zij moeten geoefend zijn in:
 - a. snel in stelling komen;
 - b. gebruik van de verschillende richtmiddelen;
 - c. vuren met 4 soorten munitie;
 - d. maskeeren van de opstelling.
9. Instructie aan recruten
Het is de bedoeling, de lessen in één periode te behandelen, maar deze periode is niet voldoende om de recruten volledig te oefenen.
10. Instructie aan geoefende soldaten
De oefeningen voor geoefende soldaten moeten geconcentreerd worden op:
 - a. te velde in stelling brengen van den mortier onder gebruikmaking van de meest doelmatige dekking;
 - b. leggen van een effectief rookgordijn bij verschillende windsterkten;
 - c. indien over voldoende munitie wordt beschikt: vuren met scherpe granaten, als onderdeel van een eenvoudige tactische oefening.
11. Veiligheidsmaatregelen
Voor den aanvang van iedere les moet de instructeur de granaten en hulppatroontassen controleren. Voor speciale veiligheidsmaatregelen met scherpe granaten zie „Oefenen met scherpe granaten” op blz. 22.
12. Vizier
In dit voorschrift wordt behandeld het open vizier No. 3. Een merkstreep moet zijn aangebracht op den loop en op den

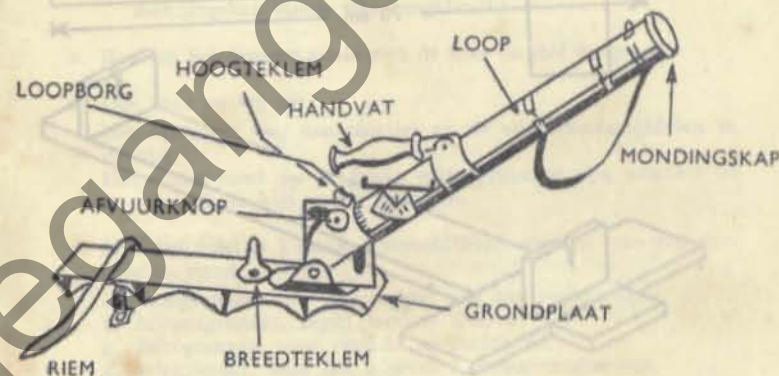
klemband van het vizier en een merkpunt op het staartstuk. Aan de hand van deze teekens kan worden nagegaan of het vizier goed geplaatst is. Indien onderdelen in het bezit zijn van het kijkervizier No. 1 of No. 2, moeten deze vizieren gedurende het onderricht op het viziervoetstuk bevestigd worden.

Het vizier wordt normaal meegevoerd in een speciale doos.

LES 1. ONDERHOUD VAN DEN MORTIER EN BESCHRIJVING VAN DE MUNITIE

Aanwijzingen voor den instructeur:

Noem de namen van de onderdelen van den mortier en de onderhoudsmiddelen wanneer deze worden behandeld (zie fig. 1).

Figuur 1

Benodigdheden:

Mortier met opgeplaatst vizier;
2 gevulde zandzakken of een eigengemaakte richtbok (zie fig. 2);
oefengranaten;
schoonmaakmateriaal en mortierkist.

1. Behandel punt 1 t.m 8 van *Algemeen*: eigenschappen, dracht, vuursnelheid enz.

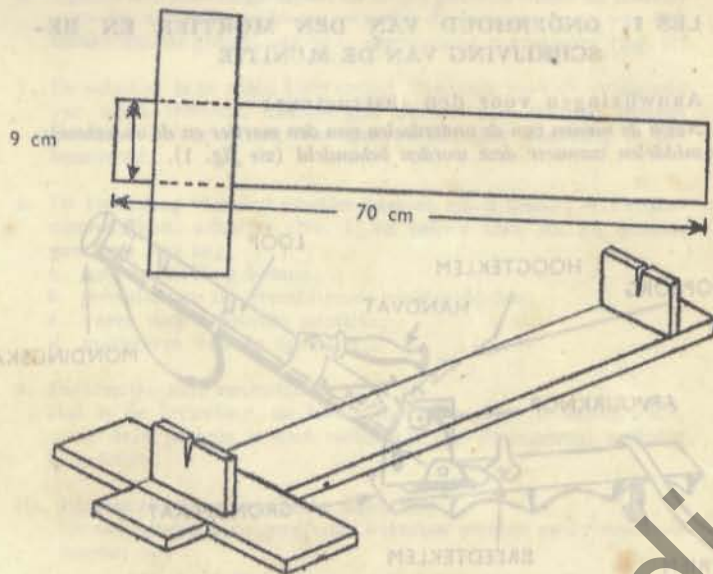
2. Uit elkaar nemen, schoonmaken en weer in elkaar zetten

Doe voor en leg uit:

- a. Uit elkaar nemen

Druk den loopborg naar achteren en schroef den loop af:

draai den stalen bodem een weinig in de richting van den op den bodem aangebrachten pijl; neem den stalen bodem af; neem slagpin en slagpinterugbrengveer uit. Verder uit elkaar nemen is niet geoorloofd.

HULPRICHTBOK

Figuur 2

b. Schoonmaken

Maak den loop schoon met behulp van den doorhaalstok en loopborstel, waaromheen een zachte doek of poetskatoen is gedraaid; indien noodig, met gebruikmaking van olie. Haal den loop droog door en inspecteer hem op dezelfde wijze als bij het geweer. Zoodra de loop schoon is, in-olien, met gebruikmaking van flanel en een speciale soort olie (C 70). Voor het vuren moet de loop weer droog gemaakt worden. Maak den stalen bodem schoon en olie hem in met een geoliede doek. Ook de stalen bodem moet voor het vuren droog zijn. Maak alle overige onderdeelen schoon en olie ze

licht in. Besteed speciale aandacht aan den schroefdraad en alle groeven.

c. In elkaar zetten

Plaats slagpin en slagpinterugbrengveer, stalen bodem en loop.

Opmerkingen:

- Zorg er bij het uit elkaar nemen, in elkaar zetten en schoonmaken vooral voor, de klemmen en den schroefdraad niet te beschadigen.
- Schroef gedurende vuurpauzes den loop af en maak loop en stalen bodem schoon. Dit dient na ongeveer 20 schoten te geschieden; het voorkomt weigeren.
- Ontsmet na een gasaanval den mortier als bij het geweer.
- Indien er niet met het wapen wordt geschoten, moet de mondingskap steeds zijn aangebracht.

3. Beoefen het bovenstaande met de klas en stel vragen.

4. Doe voor en leg uit:

Het opbergen van den mortier en de onderhoudsmiddelen in de kist.

Het vizier moet op de juiste wijze geplaatst zijn wanneer de mortier uit de kist wordt genomen.

5. Met den mortier kunnen 4 verschillende soorten granaten verschoten worden:

- rookgranaat, voor het leggen van een rookgordijn;
- brisantgranaat, tegen levende doelen;
- lichtgranaat, voor verlichtingsdoeleinden;
- seingranaat, voor het afgeven van vuurwerkseinen.

6. Beschrijf:

a. Rookgranaat (fig. 3)

Verwekt gedurende 2 minuten rook. Bij zwakken zijwaartschen wind geeft vuur van 1 rookgranaat per minuut een rookscherm van 45—65 meter.

Kleur groen; rooden band; gemerkt „2° Mor II.“ Bovendien is aangegeven de maand en het jaar van aanmaak.

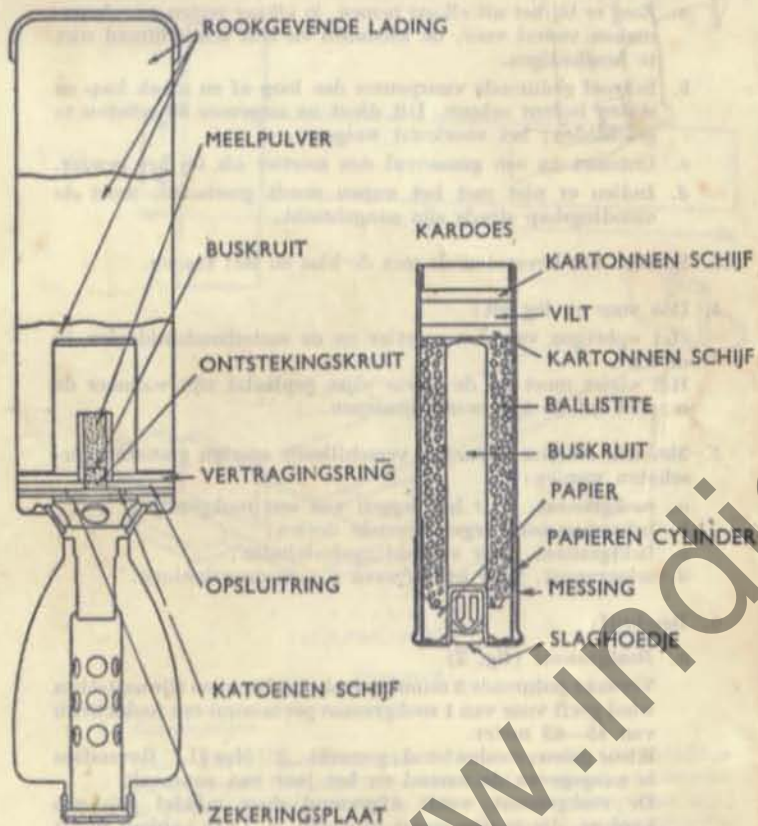
De rookgranaat wordt afgevuurd door middel van een kardoes, die in den staart geplaatst is. Deze kardoes wordt aan de achterzijde opgesloten door een koperen schroefkop (fig. 3 en 4).

Staart voorzien van 3 vleugels, die de granaat, gedurende haar vlucht, met den kop naar voren gericht houden.

Lichaam van licht metaal; bevat een lading van rook-

gevende samenstelling. Wanneer de granaat afgevuurd wordt, plaatst de ontbranding van de kardoes zich voort door kanalen in den staart, de zekeringsplaat smelt, waarna vervolgens de rookgevende lading wordt ontstoken.

ROOKGRANAAT

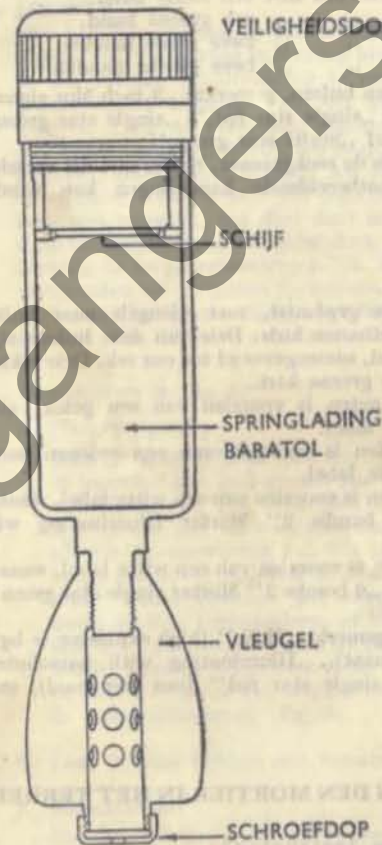
Figuur 3

b. Brisantgranaat (bg) (fig. 4)

Heeft een vernietigende uitwerking tegen ongedekte levende doelen, binnen een straal van ongeveer 8 meter van het

springpunt. Groote scherven kunnen voldoende snelheid hebben om verwondingen te veroorzaken tot ongeveer 150 meter van het springpunt, vooral, indien ze springt op steenachtigen bodem.

BRISANTGRANAAT

Figuur 4

Vervaardigd van licht metaal en ongekleurd. Wordt afgevuurd als de brisantgranaat, echter met dit verschil, dat zij

Heeft vrijwel geen in-dringingsvermogen.

Bronskleurig, met een groenen en een rooden band; gemerkt „2“ Mor I.“ Bovendien is aangegeven maand en jaar van aanmaak, alsmede de samenstelling van de vulling.

Wordt op dezelfde wijze afgevuurd als de rookgranaat.

Staart voorzien van 3 vleugels, die de granaat, gedurende haar vlucht, met den kop naar voren gericht houden.

Lichaam van gietijzer; bevat een brisante lading. In den kop is een schokbuis aangebracht, die de lading tot ontploffing brengt, zoodra de kop met een voorwerp in botsing komt. De schokbuis wordt beschermd door een veiligheidsdop, die vóór het afvuren van de granaat moet worden afgeschroefd.

c. Lichtgranaat

Werpt in het springpunt een valscherp met lichtgevende bron uit, waardoor een bepaald terreingedeelte gedurende eenigen tijd verlicht kan worden.

zonder voorbereidende handelingen kan worden verschoten
Gemerkt „2" Mor Dlg. with parachute."

d. Seingranaat

Seingranaten worden onderscheiden in 4 soorten:

„een ster rood" „gekleurd met een roode band.
„een ster groen" „ „ „ „ een groene band.
„sterren rood" „ „ „ twee roode banden.
„sterren groen" „ „ „ twee groene banden.

Verpakt in kartonnen hulzen, gemerkt: „2 inch Mor signal"
en bovendien resp. „single star red," „single star green,"
„multi star red" of „multi star green."

Wordt afgevuurd als de rookgranaat, echter met dit verschil,
dat zij zonder voorbereidende handelingen kan worden
verschoten.

e. Verpakking

Twee granaten zijn geplaatst, met vleugels naar buiten
gekeerd, in een kartonnen huls. Drie van deze hulzen zijn,
met behulp van band, samengevoegd tot een rek. Drie rekken
zijn verpakt in een groene kist.

Een rek brisantgranaten is voorzien van een gele band,
c.q. geel gekleurde label.

Een rek rookgranaten is voorzien van een groenen band,
c.q. groen gekleurde label.

Een rek lichtgranaten is voorzien van een witte label, waarop
is aangegeven „6 bombs 2" Mortar Illuminating with
parachute".

Een rek seingranaten is voorzien van een witte label, waarop
resp. is aangegeven „6 bombs 2" Mortar single star green"
enz.

De kisten zijn resp. gemerkt „H.E." (high explosive — bg.),
„smoke" (rookgranaat), „Illuminating with parachute"
(lichtgranaat) of „single star red" (een ster rood), enz.

6. Stel de klas vragen.

LES 2. GEBRUIK VAN DEN MORTIER IN HET TERREIN

Aanwijzingen voor den instructeur:

Zoek van te voren geschikte opstellingen zoo uit, dat de schutter verplicht
is, dicht bij zijn positie hulprichtpunten te gebruiken.

Onderwijs en oefen de recruten vooral in de punten 1 t.m 3; 4 en 5
volgen in latere lessen.

Benoodigdheden:

Mortier met opgeplaatst vizier;
oefengranaten;
hulpatroontasschen of granaatrek.
Tenue: velduitrusting.

1. Leg uit:

Het bedieningspersoneel van den mortier bestaat normaal uit
2 man, die den mortier in stelling brengen en afvuren. Hun taak
is den mortier schietvaardig te maken en tevens voldoende
granaten mee te dragen om het gewenschte vuur te kunnen
afgeven. Daar de maximum afstand waarop geschoten wordt,
450 meter bedraagt, wordt zoo mogelijk, vanachter een dekking
gevuurd, zoowel met brisant- als met rookgranaten. Wanneer
de schutter echter achter een dekking is opgesteld, is het voor
hem niet mogelijk, het doel door het vizier te zien. Hij moet
daarom hulprichtpunten gebruiken. Deze methode wordt ge-
durende de les gedemonstreerd. No. 2 helpt No. 1 door de hulp-
richtpunten uit te zetten en het inslaan van de granaten waar
te nemen. Indien een derde man beschikbaar is, voert deze de
munitie aan, hij kan eventueel als plaatsvervanger invallen.

2. Demonstreer en leg uit:

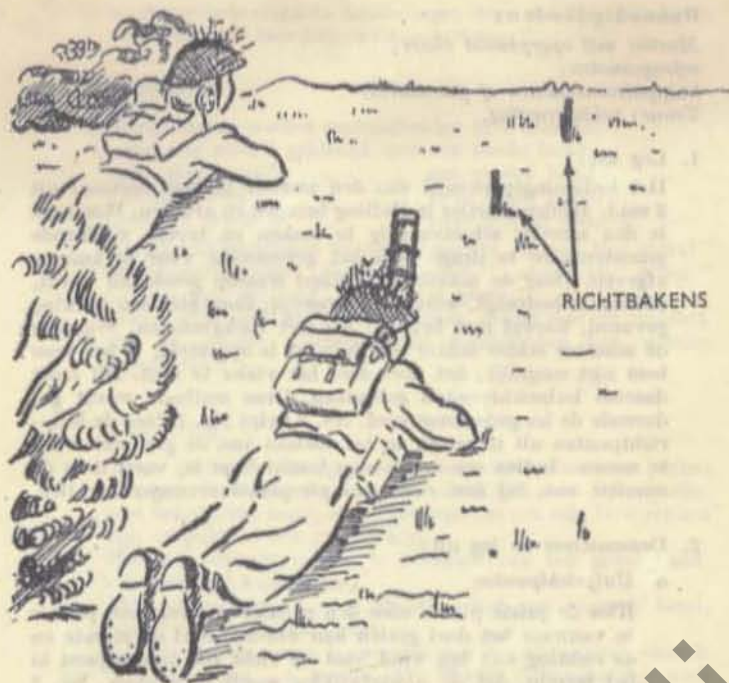
a. Hulprichtpunten

Kies de juiste plaats voor den mortier en neem een positie
in vanwaar het doel gezien kan worden. Stel de sterkte en
de richting van den wind vast en richt zoo op een punt in
het terrein, dat de windafwijking wordt opgeheven. No. 2
plaatst op aanwijzing van No. 1 een hulprichtbaken juist
onder den bovenrand van de dekking. Daarna plaatst hij een
ander baken tusschen het eerste hulprichtbaken en den
mortier. No. 1 controleert of beide hulprichtmiddelen in
één lijn staan met het doel of met het punt waarop gericht
wordt. Door de hulprichtbakens zoover mogelijk van elkaar
en zoover mogelijk van den mortier af te plaatsen, krijgt men
de beste uitkomsten (fig. 5).

b. Laat de klas richten met behulp van richtbakens.

c. Gereedstellen

Stel den mortier op de aangewezen plaats op, met den loop
naar achteren gericht en de grondplaat in één lijn met de
hulprichtmiddelen. Maak den riem los. Draai hoogte- en
breedteklem los. Breng den loop omhoog en draai hem een
halven slag naar voren. Zet de klemmen vast. Stel het vizier;
indien kijkervizier aanwezig, wordt dit nu geplaatst. Of er

Figuur 5

met groote of met kleine hoogte geschoten wordt, hangt af van opdracht, wind en dekking.

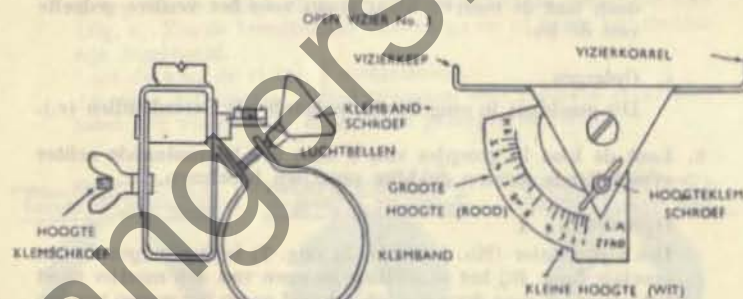
d. Laden

De schutter gaat met de borst op de grondplaat liggen en houdt den loop met de linkerhand boven het vizier vast. De helper neemt de mondingskap af, neemt een granaat uit een der hulppatroontassen, verschildert, indien dit een brisantgranaat is, den veiligheidsdop en plaatst de granaat in den loop, met den staart eerst. Indien de schutter de granaat niet op den stalen bodem hoort komen, moet hij den loop zachtjes heen en weer schudden.

e. Richten

Stel het vizier (fig. 6) op den gewenschten afstand (groote

of kleine hoogte, resp. aangegeven in rood en wit). Draai de hoogteklem los en laat de hoogteluchtbel inspelen; draai de hoogteklem vast en ga na of de breedteluchtbel is ingespeeld. Draai breedteklem los en breng den mortier, met behulp van het vizier, in de schootsrichting. Ga na of de beide luchtbellen zijn ingespeeld en of de klemmen goed zijn aangedraaid.

Figuur 6

f. Laat de klas de richting controleeren.

g. Vuren

De schutter houdt den mortier met de linkerhand boven het vizier stevig vast en zorgt er voor, dat het wapen gericht blijft; draait den afvuurknop naar achteren om, waardoor het schot afgaat. No. 2 neemt van achter de dekking den inslag van de granaat waar en geeft de afwijkingen op aan No. 1, die aan de hand hiervan de noodige correcties aanbrengt. Deze correcties kunnen het beste als volgt worden gegeven: „50 meer“, „100 minder“, „weinig rechts“, „weinig links“ enz. No. 2 brengt hierna *onmiddellijk* een volgende granaat in den loop (uitgezonderd na het commando „ophouden met vuren“).

h. Het behandelen van een weigeraar

Draai den mortier op zijn zijde en schudt de granaat eruit. Indien het een brisantgranaat is, moet de veiligheidsdop worden geplaatst. Is het slaghoedje getroffen, dan wordt de granaat terzijde gelegd en het wapen met een andere granaat geladen. Is het slaghoedje echter niet getroffen dan is het weigeren te wijten aan een defect in de afvuur-

inrichting of aan vervuiling. Om de afvuurinrichting te controleren, dient men den stalen bodem af te nemen en slappin met veer te verwijderen. Reinig de afvuurinrichting en vervang een eventueel gebroken onderdeel door het reserve-onderdeel.

Opmerking

Plaats na deze demonstratie geen granaat meer in het wapen, doch laat de mortier klaar staan voor het verdere gedeelte van de les.

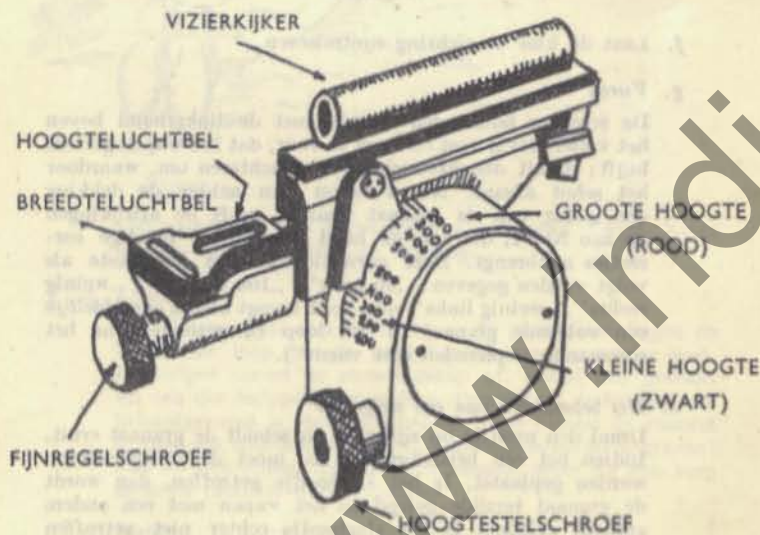
i. Opbergen

Dit geschiedt in omgekeerde volgorde als Gereedstellen (c.).

3. Laat de klas in groepjes van 2 man het bovenstaande achter verschillende soorten dekking praktisch beoefenen.

Opmerking 1

Het kijkervizier (No. 1 of No. 2) (fig. 7) is opgeborgen in een speciale doos. Bij het in stelling brengen van den mortier moet het vizier uit deze doos worden gehaald en op het wapen worden geplaatst.

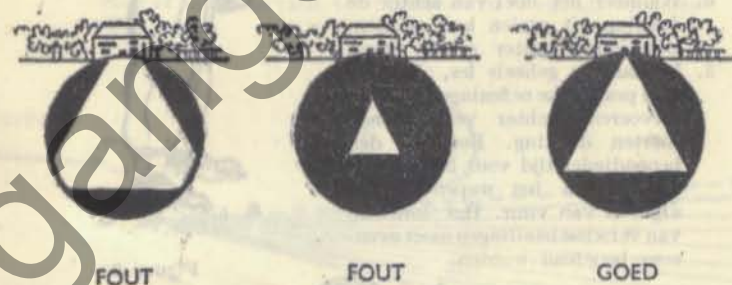
Figuur 7

Onderwijs het richten als volgt:

Stel met behulp van de hoogtestelschroef den gewenschten afstand op het vizier af (grootte of kleine hoogte, resp. aangegeven in rood en zwart). Draai de hoogteklem los en laat de hoogteluchtbel inspelen; draai de hoogteklem vast en ga na of de breedteluchtbel is ingespeeld. Draai breedteklem los en breng den mortier met behulp van het vizier in de schootsrichting, de top van den driehoek in een lijn met de richtbakens en het doel (fig. 8). Zet de breedteklem vast en ga na of beide luchtbellen zijn ingespeeld.

Laat de klas de richting controleren.

Alvorens den mortier gereed te maken voor verderen opmarsch, moet het vizier weer in de doos geborgen worden.

Figuur 8

Opmerking 2

Om de correcties voor de zijdelingsche richting gemakkelijker te kunnen uitvoeren, verdient het aanbeveling op de grondplaat van den mortier verdeelstreepen, oplopend met 5 graden, aan te brengen, tot 20 graden links en rechts. Deze graden kunnen worden afgelezen van de hoeken van het breedteklem-voetstuk. De schutter kan op deze manier gemakkelijk correcties uitvoeren, door deze met de hand op te meten. Ook kan hij op deze manier vlug vuur afgeven op een nieuw doel, zonder ook hiervoor richtbakens te gebruiken. Hij moet er rekening mee houden, dat wanneer de correcties worden gegeven, deze in tegenovergestelde richting op de grondplaat moeten worden aangebracht, om den loop in de gewenschte richting te krijgen.

4. Leg uit, dat het niet altijd noodzakelijk is, richtbakens te gebruiken, bijv.:

a. Wanneer zich een vast punt in het terrein bevindt, dat in één lijn met het doel ligt en door den schutter gezien kan worden.

- b. Wanneer een rookgordijn wordt gelegd, waarbij niet zoo accuraat behoeft te worden gericht.
- c. Wanneer snel vuur moet worden gegeven en de mortier wordt zoodanig gedragen, dat de loop een hoek van 90° met de grondplaat maakt, kan met den mortier in dezen stand vuur worden uitgebracht, door den loop met het einde van de grondplaat te richten. Voor korten afstand is deze methode vrij goed te gebruiken (zie de fig. 9 en 10).
- d. Wanneer het doel van achter de dekking uit gezien kan worden. Dit komt echter zelden voor.
5. Herhaal de geheele les, door de klas praktische oefeningen te laten uitvoeren, achter verschillende soorten dekking. Bespreek den benoodigden tijd voor het gereedstellen van het wapen en het afgeven van vuur. Het innemen van verwisselstellingen moet eveneens beoefend worden.

Figuur 9

Figuur 10

LES 3. ROOK

Benoodigdheden:

Indien de mortier wordt gebruikt:

mortier met opgeplaatst vizier;

rookgranaten;

geschikte dekking.

Indien er rookontwikkelaars worden gebruikt:

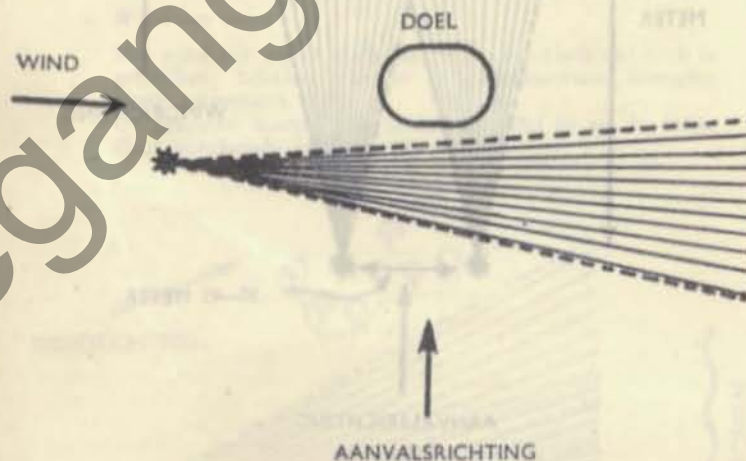
rookontwikkelaars;

helpers;

seinslag.

1. Leg uit:

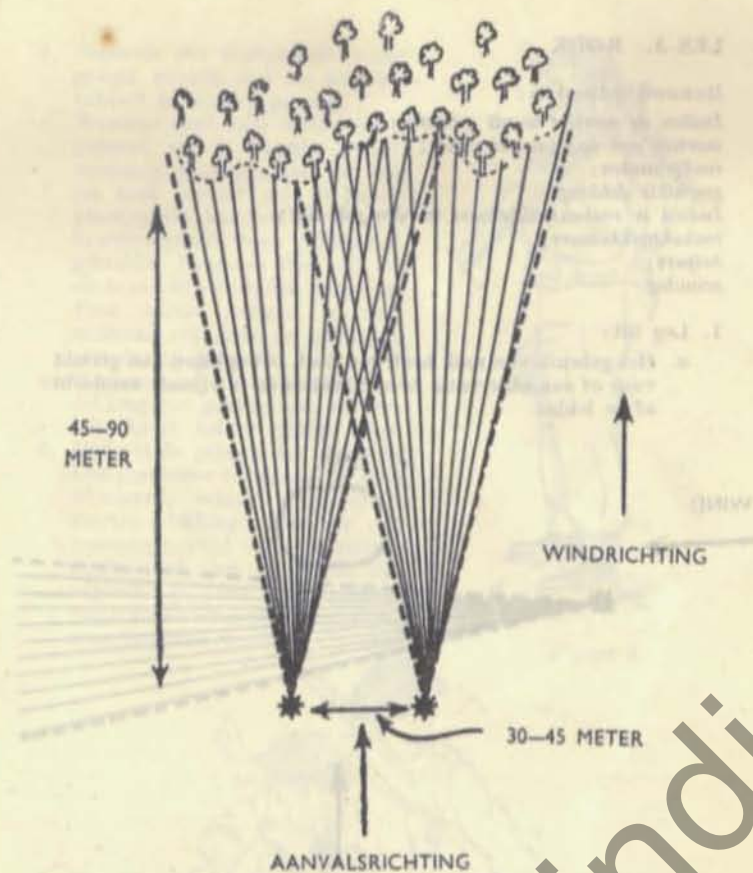
- a. Het gebruik van rook heeft ten doel, bewegingen aan gericht vuur of aan observatie te onttrekken en 's vijands aandacht af te leiden.

Figuur 11

- b. Aangezien er maar een gering aantal granaten kan worden meegedragen, moeten zij spaarzaam en systematisch, als deel van een uitgewerkt plan, worden gebruikt. Alvorens rook te gebruiken, moet men nagaan of dit niet het vuur van aanleunende onderdeelen belemmert.

De hierboven genoemde punten zijn zuiver bedoeld als waarschuwingen, waarmee steeds rekening is te houden; zij zijn in geen geval genoemd, om het gebruik van rook

Figuur 12

bij gunstige omstandigheden te ontraden. Er bestaat over het algemeen meer neiging om geen rook te gebruiken, waar dit noodzakelijk is, dan om onnodig rook te gebruiken.

- c. De schutter moet op de hoogte zijn met:
1. de vijandelijke opstelling, waarop rook moet worden gelegd;
 2. de opstelling van de eigen troepen en de opstelling, waarheen zij zich eventueel bewegen;
 3. den gewenschten duur van het rookgordijn;
 4. sterkte en richting van den wind.

2. Demonstreer en leg uit: (met gebruikmaking van afbeeldingen).

a. Zijwind

De granaat moet afgeschoten worden op een punt iets voor en tegen den wind in, ten opzichte van het doel (zie fig. 11). Heeft de schutter waargenomen, waar de granaat is ingeslagen en is dit het juiste punt, dan moet bij de volgende granaat in dezelfde richting afvuren en zoo doorgaan. Een granaat verwekt rook gedurende 2 minuten.

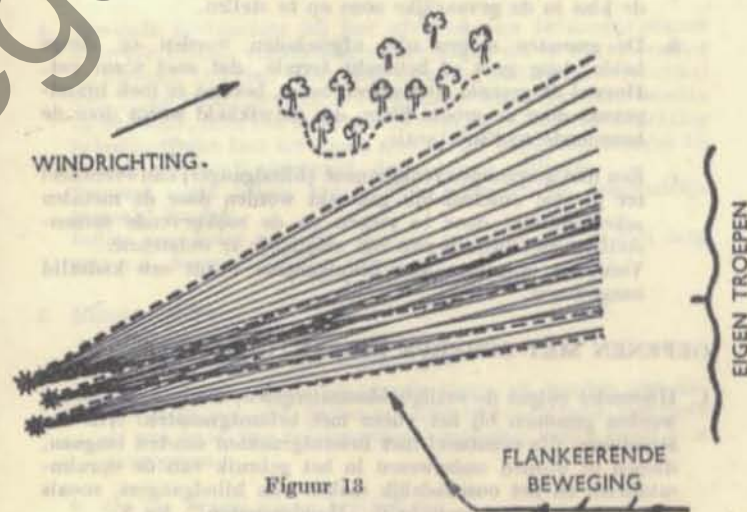
b. Wind van achteren

Op de afbeelding (zie fig. 12) kunnen we zien hoe rook gebruikt moet worden, wanneer de wind van achteren komt. Aangezien de granaten op minstens twee verschillende punten moeten vallen, zijn hierbij meer granaten noodig, dan bij zij-wind.

c. Wind van voren

Met wind van voren heeft het zelden praktisch nut rook te gebruiken, behalve wanneer een flankerende beweging wordt uitgevoerd.

De granaten moeten dan achter het doel en op de juiste flank neerkomen (zie fig. 13).

Figuur 13

3. Beoefen het bovenstaande met de klas practisch, hetzij met granaten, hetzij met helpers, die rookontwikkelaars dragen. De oefening moet als volgt worden uitgevoerd:

De instructeur duidt een positie aan, die onder een rookgordijn moet worden gebracht en geeft de opstelling van de eigen troepen. De schutter geeft de punten op, waar, naar zijn meening, de granaten moeten vallen. De helpers zetten op die punten rookontwikkelaars neer en steken ze aan. De instructeur brengt daarna de gemaakte fouten naar voren. Alleen wanneer beschikt wordt over een voldoende aantal rookgranaten of rookontwikkelaars, wordt een volledig rookgordijn gelegd.

OEFFENEN MET SCHERPE ROOKGRANATEN

1. De waarde en het effect van de 2-inch mortier-rookgranaten moet voortdurend aangetoond worden. Hiervoor is geen speciale baan noodig, doch gelden de volgende veiligheidsmaatregelen.

- a. De vuurlijn moet tot op 500 m met een voldoende strook aan beide zijden vrij zijn van menschen en vee.

Opmerking:

Indien vuren over eigen troepen wordt beoefend of een rookgordijn dicht op de flank wordt gelegd, kan het noodig zijn de klas in de gevaarlijke zone op te stellen.

- b. De granaten mogen niet afgeschoten worden op droge heide, lang gras of beboscht terrein, dat snel vlam vat. Hoewel de granaat niet uiteen barst, bestaat er toch brandgevaar door de groote hitte, die ontwikkeld wordt door de brandende rooksubstantie.

- c. Een niet gesprongen rookgranaat (blindganger) kan eventueel ter plaatse onschadelijk gemaakt worden door de metalen zekeringsplaat door te steken en de rookgevende samenstelling met behulp van een slagpijpje te ontsteken. Voor het opruimen van blindgangers wordt een kaderlid aangewezen.

OEFFENEN MET SCHERPE BRISANTGRANATEN

1. Hieronder volgen de veiligheidsmaatregelen, die in acht moeten worden genomen bij het vuren met brisantgranaten. Alle instructeurs, die eventueel met brisantgranaten moeten omgaan, dienen te worden onderwezen in het gebruik van de opruimmiddelen en het onschadelijk maken van blindgangers, zooals omschreven in het voorschrift „Handgranaten“, les 5.

2. Demonstraties met scherpe granaten mogen niet binnenshuis gehouden worden. Bij de lessen mogen alleen oefengranaten worden gebruikt.

3. Algemeene veiligheidsmaatregelen

De volgende veiligheidsmaatregelen gelden bij vuren met scherpe brisantgranaten.

- a. Houd er rekening mee, dat de granaat „scherp“ gesteld is, ook al is de veiligheidsdop niet verwijderd. Indien de granaat wordt afgevuurd zonder dat de veiligheidsdop is afgenomen, moet ze worden behandeld als een blindganger.

- b. Gedurende de instructie aan recruten:

1. Een bevoegd officier moet altijd het commando hebben wanneer er met scherpe granaten wordt geschoten. Er mag niet gevuld worden zonder zijn directe order.

2. Bij iederen mortier wordt een kaderlid belast met het toezicht. Hij ziet toe, dat de veiligheidsdop van de granaat wordt afgenomen en dat de granaat op de juiste manier in het wapen wordt geplaatst. Bij het vuren van iedere granaat moet hij uitkijken naar blindgangers, nauwkeurig de plaats noteeren en doorgeven aan den officier.

4. Speciale instructies bij het afvuren van brisantgranaten. Scherven kunnen verwondingen toebrengen tot op 150 m van het springpunt. Om deze reden mag niemand zich binnen een cirkel met dezen straal bevinden. De granaat kan afgevuurd worden op 90 meter, mits een ieder achter dekking is. De met de leiding belaste officier laat het vuren niet eerder beginnen, voordat hij er zich van heeft overtuigd, dat iedereen veilig is. Speciaal moet iedere blindganger gevonden en onschadelijk gemaakt worden. Indien eenigszins mogelijk, worden granaten niet in met lang gras e.d. begroeid terrein afgevuurd.

5. Blindgangers

- a. Op een schietbaan met kogelvangers

Blindgangers blijven ter plaatse liggen en worden niet onschadelijk gemaakt. Vallen ze echter buiten de baan, dan moet de met de leiding belaste officier handelen, zooals onder b. is aangegeven.

- b. Op een terrein zonder kogelvangers

De met de leiding belaste officier maakt persoonlijk de gra-

naten onschadelijk, zooals aangegeven in les 5 van het voorschrift „Handgranaten“. Indien het onmogelijk is den blindganger te vinden, moet hij na het beëindigen van de oefening hierover rapport uitbrengen aan zijn commandant.

- c. Een kist met opruimmiddelen moet gedurende het schieten steeds op de baan aanwezig zijn.

VAARDIGHEIDSPROEVEN

1. Gereedstellen

Deze vaardigheidsproef te doen uitvoeren achter een dekking, die kruipen noodzakelijk maakt. De schutter gaat liggen op 5 meter afstand van de plaats, waar de mortier in stelling moet komen; mortier opgeklapt, riem vast. Op het commando „In stelling“ plaatst hij den mortier op de opstellingsplaats en maakt het wapen schietklaar. Tijd, 30 seconden. Om te slagen moet hij 2 van de 3 proeven correct uitvoeren, binnen den gestelden tijd.

Opmerking

Bij gebruik van het kijkervizier, dat in de doos zit, die de schutter over zijn schouder heeft hangen, bedraagt de vastgestelde tijd 40 seconden.

2. Gebruik van den Mortier in het terrein

De schutter wordt getest over het geleerde in les 2. Dit gebeurt achter verschillende soorten dekking; hij wordt bijgestaan door een helper. Wanneer hij ernstige fouten betreffende richten, te veel blootgeven, opheffen van storingen enz. maakt, slaagt hij niet.

www.indiegangers.nl

Erasmus J. van Boekhoven • Utrecht
Amsterdam • Rotterdam • Den Haag • Groningen